

z-u). V levém středním poli znak slezský (jako u středního z-u). V pravém spodním poli znak Těšínska: na modrém štítě zlatá orlice vpravo hledící. Ve spodním středním poli znak Opavska: štít červeně a bíle rozpůlený. V levém spodním poli znak Ratibořska: štít rozpůlený; v pravém modrém poli zlatá orlice s členkou vpravo hledící, levé pole bílé a červeně rozpůlené. — Po pravé i levé straně štítu stojí zlatý lev dvouocasý s členkou jakožto strážce štítu. Pod štítem vine se stuha, na níž se čte heslo »Pravda vítězí«.

Vládním nařízením z 20. VII. 1920, č. 512 Sb. bylo o s-m z-u stanoveno: »Malého z-u užívá se k označení státních úřadů, soudů a podniků, jakož i státního majetku. Středním z-em označují se nejvyšší státní úřady a soudy, společné celému státu. Velkého s-ho z-u užívá se ve styku zahraničním, pak prezident republiky a Národní shromáždění při slavnostních příležitostech.« — Ve schůzi ministerské rady 23. XII. 1938 bylo usneseno: »Úřední místnosti státních úřadů, soudů, ústavů a podniků, které jsou určeny pro jednání se stranami, buďtež označeny na čelné své stěně středním s-m z-em (§ 5 zákona č. 252/1920 Sb.).« — MŠANO výnosem z 6. I. 1939, stanovilo: Střední s. z. jest umístiti v úředních místnostech (pokud jde o školy, v učebnách, přednáškových síních, ředitelnách a sborovnách, v mateřských školách v místnostech zaměstnávacích) na čelné stěně. — Podle § 152 Škol. a vyuč. řádu z r. 1937 smějí s-ho z-u užívat v úřední pečeti nebo k označování budovy jen školy státní.

J. Křivánek.

Stavěl Josef, PhDr. (12. III. 1901, Znojmo —), český psycholog, docent Komenského university, od roku 1928 ředitel psychotechnického ústavu v Bratislavě. Hlavním oborem S-ovy činnosti jest psychotechnika, není mu však cizí ani teoretická psychologie a pedopsychologie. Nejdůležitější jeho práci teoreticko-psychologickou je kniha *Hlad. Příspěvek k analýze pudu* (1937), v níž obšírně probírá jeden ze základních pudů. Pro pedagogii má tu význam zvláště podrobná analýsa ssání. Z oboru užité psychologie věnoval S. hlavní pozornost psychologickému výběru žactva pro vyšší studium (v čl. *Psychotechnika a vysoká škola, Psychotechnický výběr k technickému studiu, Inteligence vysokoškolských posluchačů, Výsledky psychotechnických zkoušek s kandidáty konservatoře, Zum Aufbau der Psychodiagnostik* a j.). Svě pojetí zásad a metod psychologického poradnictví vyložil v stati *Poradnictví při volbě povolání* (Encyklopedie výkonnosti I.), výsledky psychologického výzkumu na Slovensku shrnul v práci *Mentální výkony dětí českých a slovenských*. S. uvedl psychotechniku a poradnictví při povolání na Slovensko. Podle jeho působitě byl nazván jeho test (S-ův bratislavský test

I.), sloužící k individuálním i hromadným zkouškám inteligence; byl také převeden do slovenčiny a přeložen do němčiny a maďarštiny.
J. Uher.

Stejskal Cyril (31. XII. 1890, Štarnov u Sternberka na Moravě, —), PhDr., docent pedagogiky na Karlově universitě v Praze, dlouhá léta středoškolský profesor v Praze (LFr), od r. 1936 ředitel Zemského pedologického ústavu při Zemském ústředí péče o mládež v Praze; ústav byl zrušen dnem 31. prosince 1938. Tento ústav pomáhal budovati podle svých dlouhých zkušeností z Pedologického ústavu hlavního města Prahy (Ústavu pro výzkum dítěte). Zabývá se pedagogií a uvedl ji také do praxe ve výzkumu dětí normálních i úchylných. Po jazykových studiích na universitě zapracoval se ještě pod vedením F. Čády do studia dítěte, zejména dětské inteligence. Ve svých pracích vychází z bohaté zkušenosti s dětmi a ze soustavného jejich výzkumu ve škole a zejména v pedologických ústavech. Po té stránce měl na jeho práci vliv zejména hamburský William Stern, u něhož se S-ovi dostalo také osobní průpravy a jenž se S-ovi stal nejbližším svými názory. Pod jeho vlivem podnikl S. tisíce výzkumů dětí normálních a zejména rozebral v odborných posudcích nesčetné případy dětí v některém směru úchylných a nesnadno vychovatelných. Vedle práce v pedologických ústavech vedl v tomto směru také v r. 1922—1932 psychologickou službu ve Studentské poradně pro volbu povolání. Ze své průpravné práce přeložil také spis *Williama Sterna Pedologie kulturním požadavkem* (v Praze 1922) a vydal několik přípravných prací k celkovému obrazu dětské inteligence; celkový obraz dospívání nastínil v *Pedagogickém sborníku ministerstva zemědělství* a samostatně vydal pod názvem *Z psychologie puberty a jinošství* (1924); výsledek odborných učitelských posudků o schopnosti žactva k středoškolskému studiu posoudil v příspěvku *Jak se osvědčil posudek učitelů o způsobilosti jejich žáků ke studiu* (1926), k přijímacím zkouškám středoškolského žactva podal výklad v článku *K chystané reformě přijímání žactva do primy* (Střední škola i zvl. otisk, 1925), do příbuzného okruhu mífí *Účinnost pražského školství národního* (1925) i *Naše první zkouška inteligence nastávajících primánů* (Střední škola i zvl. otisk, 1923). Celkový rozhled po svém pracovním oboru vypracoval ve spisku *O výzkumu dětské inteligence* (v Praze 1921), jinde vyložil *Nové společné úkoly tělesného a duševního výzkumu dětí* (Národopisný věstník i zvl. otisk, 1922), psychologii žáka na střední škole chtěl soustavně zkoumati zvláštním odborníkem v návrhu *O školního psychologa* (1930), do sborníku *Správná volba povolání* (s Frant. Šerackým, Julianou Lancovou a j.) přispěl stati *Psychagnostické metody v poradnictví* (též sa-